

**ДОВІДКА
ПРО ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ
ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО
РОЗВИТКУ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА 2024 РІК
ЗА ПІДСУМКАМИ І ПІВРІЧЧЯ 2024 РОКУ**

Безпека та цивільний захист населення

З метою забезпечення на території Чернігівської міської територіальної громади заходів безпеки та захисту населення, територіальної оборони у 2024 році діють такі міські цільові програми:

1. Програма підготовки територіальної оборони та підготовки населення м. Чернігова до участі в русі національного спротиву на 2022-2025 роки.

Виконання визначених Програмою заходів сприяло набуттю мешканцями м. Чернігова готовності та здатності до виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

На реалізацію було виділено субвенції з бюджету Чернігівської міської територіальної громади у розмірі 24 465 тис. грн.

2. Програма забезпечення громадської безпеки та правопорядку на території м. Чернігова на 2024-2025 роки.

При виконанні програми реалізовувались такі заходи:

- стабілізація криміногенної ситуації в місті шляхом створення атмосфери суспільної нетерпимості до злочинності;
- підвищення оперативності реагування на вчинені правопорушення та їх виявлення шляхом удосконалення технічних засобів контролю за ситуацією в громадських місцях;
- захист життя, здоров'я, честі та гідності осіб, їх майна від злочинних посягань;
- мінімізація впливу злочинності на неповнолітніх та молодіжне середовище;
- зменшення поширення наркозлочинності та пияцтва на території міста;
- покращення результатів роботи з охорони публічного порядку, попередження правопорушень, протидії рецидивній та побутовій злочинності.

На реалізацію даної Програми за I півріччя 2024 року було виділено субвенції з бюджету Чернігівської міської територіальної громади у розмірі 19 850 тис. грн.

3. Програма шефської допомоги військовим частинам Збройних Сил України, Національної гвардії України, Державної спеціальної служби транспорту та Державної прикордонної служби України, які розташовані на території м. Чернігова, на 2023-2024 роки.

Виконання визначених Програмою заходів сприяло піднесенню престижу військової служби, сприянню обороноздатності та мобілізаційної готовності держави, задоволення культурних і духовних потреб військовослужбовців, налагодження ефективного цивільно-військового співробітництва.

На реалізацію в I півріччі 2024 року було виділено субвенції з бюджету Чернігівської міської територіальної громади у розмірі 21 272,4 тис. грн.

В I півріччі 2024 року завершена розробка проєктно-кошторисної документації з будівництва захисних споруд цивільного захисту (протирадіаційних укриттів) в Чернігівській гімназії № 2 Чернігівської міської ради, Чернігівської гімназії № 35 Чернігівської міської ради та з реконструкції існуючої споруди цивільного захисту (сховища) I корпусу комунального некомерційного підприємства «Чернігівська міська лікарня №2» Чернігівської міської ради.

Також продовжуються роботи з будівництва нової захисної споруди цивільного захисту (протирадіаційного укриття) в Чернігівській гімназії № 29 Чернігівської міської ради та Чернігівської гімназії № 3 Чернігівської міської ради.

***Житлово-комунальне господарство та благоустрій. Дорожнє господарство.
Охорона навколишнього природного середовища.***

У 2024 році продовжують здійснюватися заходи щодо ліквідації наслідків російської військової агресії та забезпечення належного функціонування об'єктів житлово-комунального господарства та критичної інфраструктури, зокрема, протягом I півріччя 2024 року виконані наступні заходи:

1. Проведено обстеження технічного стану 2 житлових будинків, пошкоджених внаслідок ракетного удару зі сторони країни-агресора російської федерації:

- по вул. Шевченка, 101 в м. Чернігів (пошкодженого 17.04.2024 року);
- по вул. Миру, 10А в м. Чернігів (повторне технічне обстеження).

2. Розпочато проведення аварійно-відновлювальних робіт 2 житлових будинків в м. Чернігів, пошкоджених в результаті військових дій:

- по вул. Шевченка, 101 в м. Чернігів;
- по вул. Шевченка, 246а в м. Чернігів.

3. Виконано невідкладні аварійні роботи внаслідок ракетного удару зі сторони країни-агресора російської федерації 17.04.2024.

4. Проводиться реконструкція водопровідної насосної станції «Подусівка» КП «Чернігівводоканал», розташованої на землях Новобілоуської ОТГ Чернігівської області Чернігівського району за рахунок коштів фонду ліквідації наслідків збройної агресії.

За підсумками I півріччя 2024 року виконані наступні роботи, спрямовані на задоволення потреб населення у наданні житлово-комунальних послуг належної якості, розвиток інфраструктури міста, забезпечення безпечного руху транспортних засобів міськими автомагістралями, підтримання та покращання екологічної ситуації на території міста, тощо:

1. Ремонт, модернізація, технічне обслуговування інфраструктурних об'єктів і мереж, у тому числі мереж зливової каналізації, на території міста:

- розширення міського кладовища «Яцево» в м. Чернігові;

- здійснення реконструкції території кладовища «Ялівщина» у м. Чернігів з улаштуванням меморіального комплексу.

2. Проведення поточного ремонту, в тому числі аварійно-відновлювальних робіт, об'єктів вулично-дорожньої мережі, тротуарів, штучних споруд та інших елементів дорожнього покриття на 45 вулицях міста загальною площею 82,3 тис. кв. м.

3. Реконструкція, капітальний ремонт асфальтобетонного дорожнього покриття вулично-дорожньої мережі з урахуванням необхідності облаштування велодоріжок:

- розроблення проєктної документації на капітальний ремонт проїзду між 171 ЧРЗ та буд. № 35 вул. Рятувальників.

4. Благоустрій озелених територій м. Чернігова:

- висадження 20 кущів та 9,3 м живої зеленої огорожі;
- висадження квітів у термочаші в кількості 327 штук;
- улаштування квітників багаторічних та однолітників загальною площею 23,0 кв. м та 2 371,0 кв. м відповідно;
- улаштування газонів загальною площею 960,0 кв. м;
- знесення окремих засохлих та пошкоджених дерев по місту та на прибудинкових територіях у кількості 470 одиниць;
- кронування 46 дерев тощо.

5. Поточний ремонт та технічне обслуговування технічних засобів регулювання дорожнього руху:

- технічне обслуговування 69 світлофорів;
- встановлення 409 дорожніх знаків;
- ремонт 6 GSM модулів контролю та управління світлофорними об'єктами та 30 дорожніх контролерів;
- нанесення 13,9 км повздовжньої та 768,8 кв. м поперечної дорожньої розмітки;
- заміна 2 світлофорів, 164 ламп та 91 кнопки в світлофорах.

6. Поточний ремонт та утримання очисних споруд та зливової каналізації.

7. Поточний ремонт та технічне обслуговування мереж зовнішнього освітлення міста:

- ремонт 1617 світильників;
- заміна 266 світильників та 5020 ламп;
- заміна 23,4 км повітряних ліній;
- встановлення та заміна 13 залізобетонних та 5 металевих опор.

8. Технічне обслуговування системи відеоспостереження вулиць міста Чернігова та технічний супровід роботи віртуальної мережі (422 камер відеоспостереження, 88 комутаційних шаф тощо).

9. Утримання 3-х підземних переходів.

10. Поточний ремонт та утримання 9 громадських вбиральнь.

11. Утримання 12-ти місць поховань.

12. Доставка в морг померлих і загиблих безрідних громадян та з моргу до кладовища померлих і загиблих самотніх громадян, осіб без певного місця проживання, а також невпізнаних трупів, знайдених у межах міста (усього – доставка 1 048 померлих громадян).

13. Захоронення 30 невідомих безрідних людей.

14. Надання інших послуг з благоустрою міста Чернігова.

Виконувались роботи, щодо підтримання санітарного стану річки Стрижень із прибиранням водного дзеркала на ділянках по вул. Героїв Чорнобиля, Береговій, та Єськова.

Комунальними підприємствами «Новозаводське», «Деснянське», «ЖЕК-10», «ЖЕК -13» Чернігівської міської ради проводиться збирання від населення небезпечних відходів. Зібрані небезпечні відходи будуть передані ліцензованій організації, що здійснює господарську діяльність у сфері управління небезпечними відходами.

Протягом I півріччя ревакциновано 372 безпритульні тварини, стерилізовано 303 безпритульні тварини (у тому числі 127 собак та 176 котів (кішок)).

Містобудування. Житлове будівництво та забезпечення населення житлом

За оперативною інформацією у I півріччі 2024 року в м. Чернігові прийняті в експлуатацію закінчені будівництвом об'єкти – багатопверхові багатоквартирні житлові будинки загальною площею 33,1 тис. кв. м житла.

З початку 2024 року призначено грошову компенсацію за належні для отримання житлові приміщення 36 внутрішньо переміщеним особам, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередньо участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, у здійсненні до 01 червня 2018 року заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, перебуваючи безпосередньо в районах здійснення зазначених заходів у період їх здійснення, та визнанні особами з інвалідністю внаслідок війни III групи на суму 82 608,2 тис. грн.

Станом на 01.07.2024 в м. Чернігові зафіксовано пошкодження внаслідок військових дій 3 279 приватних житлових будинків, із них 59 будинків зазнали пошкоджень в I півріччі 2024 року. Серед них:

- 1796 од. – підлягають відновленню в рамках поточного ремонту (незначно пошкоджені);
- 947 од. – підлягають відновленню в рамках капітального ремонту, реконструкції (значно пошкоджені);
- 536 од. – не підлягають відновленню (повністю зруйновані).

В I півріччі 2024 року розроблено проєкт детального плану території другого мікрорайону житлового району «Масани», затверджений рішенням Чернігівської міської ради від 08.02.2024 № 37/VIII-32 «Про затвердження проєкту містобудівної документації «Детальний план території другого мікрорайону житлового району «Масани»».

Підприємництво та надання адміністративних послуг

Станом на 01.07.2024 кількість економічно активних суб'єктів малого та середнього підприємництва за оперативними даними складає 19 188 суб'єктів господарювання (що на 3,1 % більше ніж на початок року), з них 1 519 – юридичні особи (на 5,2 % менше, ніж на початок року) та 17 550 – фізичні особи-підприємці (на 3,9 % більше, ніж на початок року).

За даними Головного управління ДПС у Чернігівській області станом на 01.07.2024 у сфері малого та середнього бізнесу зайнято близько 40,1 тисячі осіб. Обсяги реалізованої продукції цими підприємствами за I півріччя 2024 року становлять 9 557,3 млн грн. Найбільше промислової продукції у місті виробляють підприємства переробної промисловості.

Надходження до бюджету м. Чернігова за I півріччя 2024 року від діяльності суб'єктів малого та середнього підприємництва склали 645,5 млн грн.

Розпорядженням міського голови від 09.03.2023 № 42-р (зі змінами) було створено комісію з обстеження будівель та споруд, які належать суб'єктам господарювання, пошкоджених внаслідок збройної агресії Російської Федерації.

Комісія проводить комісійне обстеження пошкоджених будівель та споруд за зверненнями (заявами) суб'єктів господарювання та забезпечує внесення інформації про пошкоджені будівлі та споруди згідно зі складеними актами про комісійне обстеження пошкоджених об'єктів нерухомості до Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України.

Так, станом на 01.07.2024 обстежено 318 об'єктів, які були пошкоджені внаслідок російської збройної агресії. За результатами обстеження складено та занесено до Реєстру пошкодженого та знищеного майна 318 актів комісійного обстеження, з них:

- 115 об'єктів мають категорію пошкоджень I.a «Наявні незначні пошкодження несучих та огорожувальних конструкцій, але без порушення вимог щодо механічного опору та стійкості за граничним станом першої та другої групи пошкоджено до 20%»;

- 61 об'єкт має категорію пошкоджень I.b «Наявні незначні пошкодження несучих та огорожувальних конструкцій, але без порушення вимог щодо механічного опору та стійкості за граничним станом першої та другої групи пошкоджено на 21-40%»;

- 117 об'єктів мають категорію пошкоджень II «Наявні пошкодження несучих та огорожувальних конструкцій (категорій відповідальності конструкцій А та Б), ступінь та характер яких свідчить про необхідність виконання робіт щодо часткового демонтажу частин об'єкта або його окремих конструкцій, підсилення об'єкта або його окремих несучих та огорожувальних конструкцій пошкоджено на 41-80%»;

- 25 об'єктів мають категорію пошкоджень III «Об'єкт непридатний для використання за цільовим призначенням, повністю втратив свою економічну цінність, наявні пошкодження несучих та огорожувальних конструкцій, ступінь та характер яких свідчить про небезпеку аварійного обвалення об'єкта (зруйновані об'єкти) пошкоджено на 81-100%».

Загальна кількість адміністративних послуг, що надаються через Центр надання адміністративних послуг м. Чернігова (далі – Центр) складає 292, із них 97 (33%) адміністративних послуг надаються Чернігівською міською радою та її виконавчими органами, в тому числі 38 адміністративних послуг надається безпосередньо управлінням адміністративних послуг міської ради, 45 (16%) – департаментами та управліннями Чернігівської обласної державної адміністрації та 150 (41%) – територіальними органами центральних органів виконавчої влади.

Протягом січня-червня 2024 року до Центру надійшло 220 094 звернень, в тому числі: 75 039 заяв, 72 091 суб'єктів звернень звернулись за консультацією та 72 964 для отримання результату послуги.

З урахуванням особливостей режиму воєнного стану проводиться постійна робота щодо актуального функціонування та інформаційного наповнення Порталу адміністративних послуг м. Чернігова <https://www.admincher.gov.ua>; удосконалення серверної програми АСКОД та захисту локальної мережі від зовнішніх загроз; запровадження спрощеного механізму обміну інформацією; застосування електронного документообігу в сфері надання адміністративних послуг; впровадження сучасних електронних сервісів, що дозволяє проводити онлайн-реєстрацію в електронній черзі, отримувати консультації з питань надання адміністративних послуг в режимі онлайн, проводити онлайн-обмін інформацією з суб'єктами надання адміністративних послуг тощо.

З метою спрощення отримання державних послуг, надання інформаційної та консультаційної підтримки суб'єктам підприємництва на Порталі розміщені посилання на платформи: Гід з державних послуг <https://guide.diia.gov.ua/> та Дія.Бізнес <https://business.diia.gov.ua/>.

Консультавання суб'єктів звернень через Coll-центр дозволяє громадянам більш зручно отримувати кваліфіковані консультації за окремими категоріями послуг одночасно за декількома лініями. Використання інформаційно-консультативних сервісів чат-боту в Telegram та чату на основі Facebook забезпечує взаємодію та зворотній зв'язок із заявниками шляхом надання інформації, консультування та підтримки в електронному форматі.

За результатами всеукраїнської оцінки якості адміністративних послуг за I півріччя 2024 року (99,36 %) та кількістю відгуків (6 978) Чернігівська область стала кращою у державі.

Частка відгуків щодо оцінки якості послуг Центра надання адміністративних послуг м. Чернігова в обласному показнику склала 83 %.

Станом на 01.07.2024 рейтинг Центра надання адміністративних послуг м. Чернігова на ресурсі «ДІЯ» становить 9,92 балів з 10 можливих при 4 380 відгуках.

Міжнародні відносини та інвестиції

За підсумками I півріччя 2024 року у сфері міжнародних відносин реалізовується ряд економічних, соціальних, гуманітарних та культурних проєктів спільно з містами-партнерами та міжнародними організаціями.

У січні 2024 року місто Чернігів встановило партнерство з двома містами-побратимами Сен-Дені (Франція) та Вайт-Плейнс (штат Нью-Йорк, США).

Співпраця з містами-партнерами продовжується в різних сферах. Так, було досягнуто з містом Сен-Дені (Франція) згоди, щодо організації культурно-освітнього обміну для дітей віком 12-14 років, що постраждали внаслідок російської агресії.

У травні 2024 року до дня Європи відбулося відкриття культурно-просвітницького простору у Міському палаці культури імені В'ячеслава Радченка, що був створений за фінансової підтримки міста-побратима Аахен (Німеччина).

Крім того, розпочато перемовини з містом Лаппеенранта (Фінляндія) щодо реалізації спільного міжнародного проєкту у сфері управління відходами. Також місто Чернігів отримало запрошення від Лаппеенранти взяти участь у відзначенні ювілею міста та відвідати місто-побратим з метою ознайомлення з досвідом у сфері енергетики та водного господарства.

У червні 2024 року на запрошення міста-побратима Меммінген (Німеччина) відбувся візит секретаря Чернігівської міської ради з нагоди 30-річчя партнерства між містами. Під час офіційних зустрічей було підписано Меморандум про підтвердження побратимських відносин між містами Меммінген та Чернігів.

В I півріччі 2024 року було взято участь в міжнародному проєкті «Академія місцевого самоврядування» в місті Жешув (Польща), який передбачає обмін досвідом та впровадження європейських підходів у галузях зеленої енергетики, водопостачання, цифровізації, культури.

Місто Огре (Латвія) продовжує надавати технічну та гуманітарну допомогу військовим частинам України.

Протягом січня-червня 2024 року було укладено ряд договорів та меморандумів з міжнародними партнерами:

- угода про співпрацю з містом Сен-Дені (Франція);

- договір про встановлення зв'язків як міст-побратимів між містом Вайт-Плейнс (штат Нью-Йорк, США) та містом Чернігів;
- меморандум про взаєморозуміння та взаємодію між Представництвом Дитячого Фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні та Чернігівською міською територіальною громадою;
- меморандум про взаєморозуміння між Німецьким товариством міжнародного співробітництва (GIZ) Гмбх та Чернігівською міською радою;
- меморандум про співробітництво щодо МАСЦО в м. Чернігові;
- меморандум про взаєморозуміння та співпрацю між Відокремленим підрозділом іноземної неурядової організації «Філія Актед» та Чернігівською міською радою.

За I півріччя 2024 року місто Чернігів відвідало 10 урядових іноземних делегацій:

- делегація з Латвійської Республіки на чолі з головою Сейму Латвійської Республіки;
- делегація з Латвійської Республіки на чолі з Державним секретарем Міністерства економіки Латвійської Республіки;
- делегацій з Королівства Бельгії на чолі з міністром з питань співробітництва у сфері розвитку;
- представники Посольства Федеративної Республіки Німеччина в Україні на чолі з тимчасово повіреним у справах;
- заступник голови Місії з питань реформ і реконструкції Посольства Латвійської Республіки в Україні;
- делегація з Латвійської Республіки на чолі з Міністром економіки Латвійської Республіки;
- Надзвичайний та Повноважний Посол Федеративної Республіки Німеччина в Україні;
- делегація з Федеративної Республіки Німеччина на чолі з депутатом Бундестагу;
- представники Посольства Швейцарської Конфедерації на чолі з старшою координаторкою проєктів Посольства Швейцарії в Україні;
- представники Генерального штабу Міністерства оборони Бельгії на чолі з Другим секретарем та аташе з питань безпеки Посольства Бельгії в Києві.

Окрім високопосадовців європейських країн, місто Чернігів відвідувала велика кількість міжнародних неурядових, громадських, благодійних організацій, зокрема Міжнародний Комітет Червоного Хреста, БО «Благодійний фонд «Місія Солідарності», Німецько-українське бюро, агентство розвитку федерального уряду Бельгії Enable, Програма розвитку ООН, Міжнародна організація з міграції, SALAR, Німецьке товариство міжнародного співробітництва (GIZ), місія ЮНЕСКО, Фонд «Партнерство за сильну Україну» та ін. Загалом за I півріччя 2024 року місто відвідало 29 делегацій.

Енергозбереження

В умовах значної нестабільності у роботі енергосистеми та відновлення житлових будівель, закладів і установ соціальної сфери, об'єктів критичної інфраструктури, що зазнали руйнувань, продовжувалась робота щодо реалізації енергоефективних проєктів та впровадження енергоощадних заходів в бюджетній сфері міста.

Задля функціонування при обмеженні/відсутності електропостачання об'єкти критичної інфраструктури забезпечені альтернативними джерелами енергії (електричні генератори бензинового та дизельного типу дії). Встановлено 1 106 електрогенераторів, з яких 130 – в закладах освіти, 69 – в закладах охорони здоров'я, 11 – в закладах культури, 69 – на об'єктах теплопостачання і водозабезпечення та 827 – в житлово-комунальній сфері і адміністративних будівлях.

Під час виконання ремонтних робіт з відновлення після активних бойових дій на території громади, а саме: ремонт фасадів, цоколів, покрівель, віконних і дверних конструкцій, будівель соціального та житлового секторів міста тощо, максимально враховувались діючі вимоги до енергоефективності, а також застосовувались технічні рішення, спрямовані на енергоощадність.

Капітальні та поточні ремонтні роботи включали в себе заходи з енергоефективності, а саме: ремонт вентиляції у ЗЗСО № 9; встановлення енергоефективних металопластикових дверних блоків у ЗЗСО №1 та 25; ремонт покрівлі у ЗЗСО № 7, 12, 28; реконструкція ЗЗСО № 20; у мережі зовнішнього освітлення міста проведено заміну 266 світильників і 5020 ламп, замінено 23,4 км повітряних ліній.

Тривають роботи з енергоефективної реновації закладу загальної середньої освіти № 13, реалізується проєкт, яким передбачена комплексна термомодернізація будівлі головного КНП «Чернігівська міська лікарня №2» Чернігівської міської ради. Розпочато проєкти з встановлення сонячних панелей у ЗЗСО № 20, 29 та ЗДО № 1 та 3.

На виконання Програми відновлення та розвитку електротранспорту м. Чернігова на 2023-2025 роки в I півріччі 2024 року придбано 2 одиниці енергоефективних низькопідлогових тролейбусів з автономним запасом ходу для забезпечення роботи електротранспорту в мікрорайонах міста, де було зруйновано та не відновлено контактну мережу.

Продовжилась робота щодо забезпечення раціонального та ефективного споживання енергоносіїв, контролю та моніторингу за їх використанням, а також дотриманням встановлених граничних норм використання енергоресурсів бюджетними установами міста.

Управління об'єктами комунальної власності та земельні відносини

Рішенням Чернігівської міської ради від 08.02.2024 № 37/VIII–29 затверджений Перелік об'єктів комунальної власності територіальної громади м. Чернігова, що підлягають приватизації у 2024 році, до якого включено

3 об'єкти які підлягають приватизації шляхом продажу на аукціоні в електронній формі.

У I півріччі 2024 року було оголошено 4 електронні аукціони з продажу об'єктів малої приватизації через електронну торгову систему ProZorro. Продажі, за результатами яких було приватизовано 3 об'єкти нерухомого майна, та перераховано до бюджету Чернігівської міської територіальної громади 2 638,2 тис. грн, що становить 52,7% річного плану.

Фондом комунального майна міської ради станом на 01.07.2024 укладено 115 договорів оренди, з них 1 договір оренди єдиного майнового комплексу, який забезпечує тепlopостачання міста.

Сума надходжень за січень-червень 2024 року до бюджету Чернігівської міської територіальної громади від орендної плати складає 18 622 тис. грн, що становить 96,6 % від планового показника (19 280 тис. грн). У тому числі: за єдині майнові комплекси – 16 168,6 тис. грн (95,1 % від планового показника – 17 000 тис. грн), за нерухоме та інше окреме індивідуально визначене майно – 2 453,4 тис. грн (з них 553,4 тис. грн – залишок коштів за 2023 рік, який залишився на рахунку фонду комунального майна міської ради на 01.01.2024) (107,6 % від планового показника – 2 280 тис. грн).

На підставі виданих фондом комунального майна міської ради дозволів комунальними підприємствами і бюджетними установами станом на 01.07.2024 укладено 306 договорів оренди (відповідно: освіта – 148, заклади охорони здоров'я – 104, культура – 8, комунальні підприємства – 26 та комунальні установи – 20).

Фондом комунального майна міської ради у січні-червні 2024 року оголошено 183 електронних аукціонів про передачу в оренду нерухомого майна комунальної власності територіальної громади міста Чернігова: 7 електронних аукціонів про передачу майна в оренду, 5 електронних аукціонів про передачу в оренду із зниженням стартової орендної плати на 50 %, 5 електронних аукціонів з покроковим зниженням стартової орендної плати та подальшого подання цінових пропозицій, 1 електронний аукціон на продовження діючих договорів оренди.

За результатами проведених аукціонів, які були оголошені з грудня 2023 року по червень 2024 року, укладено 1 новий договір оренди і 2 додаткові угоди на продовження діючих договорів оренди. Також укладено 7 додаткових угод на продовження договорів оренди без проведення аукціону та 11 додаткових угод про внесення змін до договорів оренди.

Станом на 01.07.2024 фондом комунального майна міської ради погоджено: 11 нових договорів оренди, 53 додаткові угоди про внесення змін до договорів оренди.

У першому півріччі 2024 року управлінням земельних ресурсів з суб'єктами господарювання укладено 210 договорів оренди земельних ділянок.

19 лютого 2024 року з ПП "Десна-Експерт-М" (оператором електронного майданчика) укладено договір про організацію та проведення земельних торгів.

За I півріччя 2024 року до бюджету Чернігівської міської територіальної громади надійшло 1 128,1 тис. грн за результатами проведеної роботи щодо визначення та відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам порушниками земельного законодавства.

Діяльність підприємств комунальної форми власності

У 2024 році в місті діяльність здійснювали 20 комерційних та 7 некомерційних комунальних підприємств міської ради. З них дванадцять належать до житлово-комунальної сфери, шість до сфери охорони здоров'я, два – до торгівлі і послуг, два – до сфери культури, одне – до засобів масової інформації, одне – до спортивної галузі, одне будівельне, одне транспортне, одне створене для забезпечення громадського порядку та контролю за благоустроєм міста.

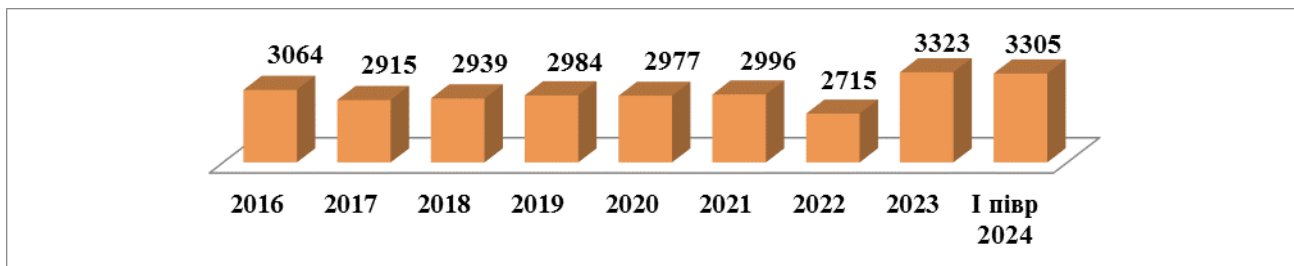
Загальний розмір доходів комунальних комерційних підприємств Чернігівської міської ради за результатами діяльності I півріччя 2024 року склав 2 070 млн грн (без урахування ПДВ).

Загальні витрати підприємств за I півріччя 2024 року склали 2 334 млн грн.

Фінансовий результат діяльності комерційних підприємств комунальної власності міської ради – збиток розміром 264,4 млн грн.

На формування загального облікового фінансового результату діяльності комерційних комунальних підприємств значний негативний вплив мало недоотримання доходів підприємствами через збиткові тарифи на комунальні, транспортні та інші послуги, які не переглядались підприємствами в умовах воєнного стану, в тому числі через зменшення платоспроможності споживачів. Найбільш збитковими підприємствами за результатами I півріччя 2024 року є: КП «Теплокомуненерго» Чернігівської міської ради (збиток 167,9 млн грн), КП «Чернігівводоканал» Чернігівської міської ради (збиток 80,3 млн грн), КП «Чернігівське тролейбусне управління» Чернігівської міської ради (збиток 11,3 млн грн), КП «АТП-2528» Чернігівської міської ради (збиток 3,9 млн грн).

Середньооблікова чисельність працівників комерційних комунальних підприємств міської ради, осіб

Зростання чисельності працівників комерційних комунальних підприємств міської ради зумовлено передачею з 21.08.2023 єдиного майнового комплексу «Чернігівська ТЕЦ» у повне господарське відання КП «ТКЕ» ЧМР, середньооблікова чисельність працівників підприємства за I півріччя 2024 року – 658 осіб.

Транспорт і зв'язок

У I півріччі 2024 року продовжувалась робота щодо покращення якості пасажирських перевезень міським автомобільним та електричним транспортом на маршрутах загального користування міста Чернігова.

Автомобільні пасажирські перевезення у місті забезпечують такі приватні перевізники – ПраТ «Таксосервіс», ТОВ «Тревел експрес», ДП «Пассервіс» ВАТ «Чернігівавтосервіс» та ТОВ «Епітранс». Перевезення здійснюються автобусами середньої та великої пасажиромісткості, що є комфортними для пасажирів, відповідають стандарту екологічності Євро-5 або Євро-6 і більшість з яких (94 %) пристосовані для перевезення маломобільних груп населення.

Пасажирські перевезення електротранспортом забезпечуються комунальним підприємством «Чернігівське тролейбусне управління» Чернігівської міської ради. Щоденно на маршрути в середньому виходить 56 одиниць рухомого складу електротранспорту.

На виконання Програми відновлення та розвитку електротранспорту м. Чернігова на 2023-2025 роки, затвердженої рішенням виконавчого комітету Чернігівської міської ради від 15.09.2022 № 383, у I півріччі 2024 року було придбано 2 одиниці енергоефективних низькопідлогових тролейбусів з автономним запасом ходу для подальшого забезпечення роботи електротранспорту в мікрорайонах міста, де було зруйновано та не відновлено контактну мережу.

У місті діють Програма компенсації пільгових перевезень окремих категорій громадян в міському електро- та автомобільному транспорті загального користування на 2022-2024 роки, затверджена рішенням Чернігівської міської ради від 30 вересня 2021 року № 11/VIII-3 та Програма компенсації пільгових перевезень окремих категорій громадян (мешканців міста Чернігова) на залізничному транспорті приміського сполучення на 2022-2024 роки, затверджена рішенням міської ради від 30 вересня 2021 року № 11/VIII-4. Зазначені Програми містять перелік найбільш соціально незахищених окремих категорій пасажирів, за перевезення яких у міському пасажирському і приміському залізничному транспорті здійснюються компенсаційні відшкодування перевізникам за рахунок бюджету Чернігівської міської територіальної громади.

Компенсація перевізникам за перевезення пасажирів пільгових категорій у I півріччі 2024 року електротранспортом склала 47 000 тис. грн, залізницею – 260,0 тис. грн. Протягом січня-червня 2024 року перевезено 7 938,9 тис. пасажирів пільгових категорій.

У січні-червні 2024 року обсяг перевезень пасажирів автотранспортом, в порівнянні з аналогічним періодом 2023 року, несуттєво зменшився. Загальний обсяг перевезень пасажирським автотранспортом м. Чернігова за I півріччя 2024 року склав 8 389,4 тис. пасажирів (за винятком пасажирів пільгових категорій), що становить 97,1% у порівнянні до відповідного періоду 2023 року.

Загальні обсяги пасажирських перевезень здійснені міським електротранспортом та комунальними автобусами у I півріччі 2024 року збільшилися і склали відповідно 11 821,4 тис. пасажирів та 53 196,5 тис. пас. км, що становлять 112% у порівнянні до відповідного періоду 2023 року.

Підтримка сімей, дітей та молоді, гендерна політика

З метою забезпечення раннього виявлення та підтримки сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, попередження соціального сирітства працівниками управління у справах дітей у I півріччі 2024 року було проведено 26 рейдів.

На обліку в управлінні у справах дітей перебуває 30 дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах. Так, за I півріччя 2024 року проведено 185 перевірок умов проживання дітей, які перебувають на обліку у службі, чи щодо яких надійшли повідомлення про порушення їх прав. За результатами перевірок було направлено 49 клопотань до поліції про притягнення батьків до адміністративної відповідальності за невиконання батьківських обов'язків по вихованню дітей. Всього виявлено і вилучено із сім'ї 1 дитину у зв'язку із загрозою її життю та здоров'ю.

За I півріччя 2024 року управлінням у справах дітей підготовлено 5 позовів на позбавлення батьків батьківських прав.

Протягом січня-червня 2024 року на первинний облік в управлінні у справах дітей поставлено 39 дітей з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, з них 31 дитина влаштована для виховання в сім'ї, 7 – до центру соціально-психологічної реабілітації та 1 – до закладу інституційного догляду. Всього на первинному обліку в управлінні перебуває 365 дітей з категорії дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування. З них 322 виховуються в сім'ях, 43 перебувають у державних дитячих закладах. Сімейними формами виховання охоплено 88 % дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування.

У місті обліковано 5 дитячих будинків сімейного типу (ДБСТ), в яких виховується 31 дитина і 2 повнолітні особи, 14 прийомних сімей, в яких виховується 15 прийомних дітей та 5 повнолітніх осіб. В I півріччі 2024 року утворено 4 прийомні сім'ї в які влаштовано 4 дитини. Три ДБСТ та три прийомні сім'ї з дітьми тимчасово перебувають за кордоном.

Управлінням у справах дітей щоквартально проводиться моніторинг стану забезпечення житлових, майнових прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, постановки їх на квартирний облік. Так, станом на

01 липня 2024 року на квартирному обліку у Чернігівській міській раді перебувають 17 дітей віком від 16 до 18 років.

За I півріччя 2024 року управління у справах дітей було підготовлено 109 питань на засідання виконавчого комітету щодо надання дозволів на вчинення правочинів щодо майна, право власності чи право користування на яке мають діти.

Програмою молодіжного житлового кредитування в місті Чернігові на 2023-2027 роки передбачено пільгове молодіжне кредитування з терміном погашення кредитів до 30 років. Учасниками програми можуть стати мешканці обласного центру віком до 35 років, які перебувають на квартирному обліку, тобто визнані такими, що потребують покращення житлових умов. На 2024 рік на виконання зазначеної Програми з Чернігівського міського бюджету передбачено виділення коштів в сумі 7 455,0 тис. грн.

Робота з гендерних питань реалізовується шляхом проведення семінарів, «круглих» столів тощо. У рамках виконання Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» забезпечено співпрацю управління у справах сім'ї, молоді та спорту Чернігівської міської ради з громадською організацією «Спілки жінок м. Чернігова», Чернігівською міською громадською організацією «Центр гендерних ініціатив», Лігою ділових і професійних жінок м. Чернігова, Спілкою жінок-науковців м. Чернігова. Протягом січня-червня 2024 року проведені заходи з підтримки жінок та дітей ВПО, зустрічі з відомими українськими людьми, заходи до Міжнародного дня сім'ї, Дня матері, зустрічі з жінками-військовими тощо.

Протягом звітнього періоду було надано підтримку у проведенні інформаційно-просвітницьких кампаній, культурологічних заходів, спрямованих на популяризацію сімейних цінностей та національних родинних традицій.

Зайнятість населення та ринок праці

Середньомісячна заробітна плата найманих працівників на малих та середніх підприємствах міста у I півріччі 2024 року за розрахунками склала 14 813 грн, що на 20,6 % більше, ніж у 2023 році.

Для порівняння середня заробітна плата працівників комерційних комунальних підприємств Чернігівської міської ради у 2023 році становила 15 447 грн, в I кварталі 2024 року – 17 771 грн, в I півріччі 2023 року – 17 971 грн.

У Чернігівській філії Чернігівського обласного центру зайнятості протягом I півріччя 2024 року отримували послуги 3 597 безробітних, з них отримували допомогу по безробіттю 2 073 особи.

Також у відповідному періоді 3 488 безробітних осіб були охоплені профорієнтаційними послугами, з них 176 осіб проходили професійне навчання, 62 особи отримали ваучери на навчання.

У січні-червні 2024 року до Чернігівської філії Чернігівського обласного центру зайнятості надали інформацію про вакансії 704 роботодавці. Загалом у звітному періоді було зареєстровано 1 313 вакансій. Навантаження на одну вакансію склало 3 особи.

За підсумками I півріччя 2024 року Чернігівською філією Чернігівського обласного центру зайнятості працевлаштовано на постійне місце роботи 808 безробітних та ще 2 495 осіб скеровано до участі у суспільно-корисних роботах.

Працевлаштовано протягом I півріччя поточного року 1 340 осіб, з них 126 безробітних окремих категорій за рахунок реалізації компенсаційних програм для роботодавців. Зокрема, робочими місцями забезпечено 32 внутрішньо переміщені особи з компенсацією роботодавцям витрат на оплату праці та за 6 осіб з інвалідністю (роботодавцям надано компенсацію витрат на облаштування їх робочого місця). У громадських та інших роботах тимчасового характеру взяли участь 6 осіб. Ваучер на навчання у січні-червні 2024 року отримали 62 особи, пройшли професійне навчання 176 осіб. На суспільно-корисні роботи отримали направлення 2 503 особи.

За даними моніторингу, проведеного на підставі даних Головного управління Пенсійного фонду України в Чернігівській області, в м. Чернігові за січень-червень 2024 року на створені нові робочі місця працевлаштовано 2 214 осіб, з них у юридичних осіб – 407 осіб (18,4 % від загальної кількості) та у фізичних осіб – 1 807 (81,6 %). При цьому в зв'язку зі змінами в організації виробництва та праці звільнено 958 осіб. Реальний приріст становить 1 256 робочих місць.

За видами економічної діяльності у січні-червні 2024 року найбільше працевлаштовано на новостворені робочі місця:

- оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – 768 осіб;

- надання інших видів послуг – 309 осіб;

- інформація та телекомунікації – 225 осіб;

- професійна, наукова та технічна діяльність – 192 особи;

- промисловість – 190 осіб;

- тимчасове розміщування й організація харчування – 136 осіб.

При цьому в цих видах діяльності ліквідовано робочі місця та звільнено:

- оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – 357 осіб;

- надання інших видів послуг – 54 особи;

- інформація та телекомунікації – 161 особа;

- професійна, наукова та технічна діяльність – 80 осіб;

- промисловість – 52 особи;

- тимчасове розміщування й організація харчування – 46 осіб.

***Соціальний захист та соціальне забезпечення населення, у тому числі
внутрішньо переміщених осіб. Компенсація за пошкоджене майно***

Реалізація державної політики соціальної підтримки найбільш вразливих верств населення залишається одним із важливіших напрямком роботи департаменту соціальної політики Чернігівської міської ради. Значне місце в системі соціальної підтримки населення займають державні соціальні допомоги.

За I півріччя 2024 року призначено різних видів державної соціальної допомоги на суму 209 964,5 тис. грн, кількість отримувачів – 15 254 осіб.

Державну допомогу отримали сім'ї з дітьми:

- допомогу по вагітності та пологам – 216 осіб на суму 809,7 тис. грн;
- одноразову допомогу при народженні дитини та усиновленні – 5 710 осіб на суму 30 956,6 тис. грн;
- допомогу на дітей, які перебувають під опікою – 232 особи на суму 10 736,6 тис. грн;
- допомогу на дітей одиницям матерям – 313 осіб на суму 2 716,6 тис. грн.

Тимчасову державну допомогу дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, у січні-червні 2024 року отримали 119 осіб на суму 1 706,5 тис. грн, компенсацію за надання послуги «муніципальна няня» – 4 особи на суму 109,6 тис. грн, допомогу на дітей в багатодітних сім'ях – 688 осіб на суму 10 150,1 тис. грн. Також призначено та виплачено з початку року державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям 878 особам на суму 30 394,3 тис. грн.

Нараховано та виплачено державної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю на суму 77 778,3 тис. грн – 3 717 особам, допомогу на дітей, яким не встановлена інвалідність – 4 особам на суму 86 тис. грн, державної соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю на суму 20 807,6 тис. грн – 1 435 особам, грошову допомогу непрацюючій особі, яка досягла пенсійного віку, але не набула права на пенсійну виплату на суму 295 тис. грн – 27 особам. Нарахована та виплачена допомога на догляд 306 одиницям особам, які досягли 80-річного віку, на суму 1 827,4 тис. грн.

Грошову допомогу особам, що проживають разом з особою з інвалідністю I чи II групи внаслідок психічного розладу, отримали 561 особа на суму 8 754 тис. грн.

Виплата компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги на непрофесійній основі, проводиться за рахунок бюджету Чернігівської міської територіальної громади. За I півріччя 2024 року призначено компенсацій на суму 4 873,1 тис. грн (кількість отримувачів – 433).

Виплачено соціальної допомоги на дітей та грошового забезпечення батькам-вихователям у 15 прийомних сім'ях та 7 дитячих будинках сімейного типу на суму 3 050,7 тис. грн.

Соціальну допомогу на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя та грошового забезпечення патронатному вихователю отримали 2 вихователя у сумі 391,2 тис. грн.

Проводяться роботи з забезпечення реалізації пілотного проєкту з монетизації одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка». Протягом січня-червня 2024 року прийнято 566 заяв на виплату грошової компенсації вартості одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка» на суму 4 289,8 тис. грн.

За I півріччя 2024 року нарахована та виплачена одноразова матеріальна допомога 2 особам, які постраждали від торгівлі людьми на суму 18,2 тис. грн.

Особам з інвалідністю, постраждалим від вибухонебезпечних предметів нараховано та виплачено:

- щорічної допомоги на оздоровлення – 16 особам на суму 13,9 тис. грн;
- разової компенсації – 16 особам на суму 122,7 тис. грн.

Указом Президента України від 29.01.2024 № 33/2024 присвоєно почесне звання «Мати-героїня» 3 особам та виплачено одноразової винагороди на суму 90,8 тис. грн.

Станом на 01.07.2024 на обліку в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб у м. Чернігові перебувало 11 245 внутрішньо переміщених осіб.

У I півріччі 2024 року нараховано допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам на суму 63 081,9 тис. грн.

На обслуговуванні у Чернігівському міському територіальному центрі соціального обслуговування (надання соціальних послуг) перебуває 47 внутрішньо переміщених осіб, у тому числі 13 осіб обслуговуються соціальними робітниками вдома.

Департаментом соціальної політики Чернігівської міської ради також реалізуються Програми підтримки мешканців міста, які постраждали внаслідок російської військової агресії.

За наданням одноразової матеріальної допомоги мешканцям міста Чернігова – власникам приватних житлових будинків, знищених та пошкоджених внаслідок російської військової агресії, в I півріччі 2024 року звернулось 34 особи, виплачено матеріальної допомоги на суму 389,5 тис. грн.

За наданням часткової компенсації видатків мешканцям міста Чернігова, понесених на відновлення знищених та пошкоджених вікон у багатоквартирних житлових будинках внаслідок російської військової агресії, протягом січня-червня 2024 року звернулось 8 осіб, виплачено компенсації на суму 61,6 тис. грн.

На виконання Закону України «Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій,

терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України» рішенням виконавчого комітету Чернігівської міської ради було створено комісію з розгляду питань щодо надання компенсації за пошкоджені об'єкти нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України (далі – комісія).

Станом на 01.07.2024 до комісії подано 2 158 заяв про пошкоджене майно та 578 заяв про знищене майно громадян міста Чернігова. За поданими заявами наразі складено 18 400 актів комісійного обстеження та заповнено 1 590 чек-листів.

Загальна сума нарахованої компенсації за пошкоджені та знищені об'єкти нерухомості станом на 01.07.2024 складає 442,9 млн грн, комісією винесено 2 284 рішення, з яких 1 419 рішень про надання компенсації на відновлення пошкодженого об'єкта, 5 983 рішень про відмову, 157 рішень про призупинення розгляду рішення та 110 рішень про поновлення розгляду рішення.

Охорона здоров'я та демографічна ситуація

Мережа закладів охорони здоров'я (далі – ЗОЗ) міської ради складається з трьох міських лікарень та пологового будинку, двох поліклінік (КНП «Сімейна поліклініка» та КНП «Міська стоматологічна поліклініка»), що відповідає потребам населення і існуючим нормативам.

Для поліпшення надання медичних послуг, матеріально-технічного стану та фінансового забезпечення закладів охорони здоров'я Чернігівської міської ради у місті діє «Програма розвитку, підтримки комунальних закладів охорони здоров'я та надання медичних послуг понад обсяг, передбачений програмою державних гарантій медичного обслуговування населення міста Чернігова на 2022–2025 роки», на виконання заходів якої впродовж I півріччя 2024 року за рахунок коштів міського бюджету профінансовано для забезпечення:

- лікарськими препаратами для амбулаторного лікування пільгових категорій населення на суму 5 674,7 тис. грн, у тому числі: 873,8 тис. грн – ветеранів війни (у т.ч. АТО – 444,1 тис. грн), 160,25 тис. грн – осіб, які страждають на рідкісні (орфанні) захворювання;
- технічними засобами реабілітації на суму 1 718,7 тис. грн 350 осіб з інвалідністю та 111 дітей з інвалідністю;
- хворих на цукровий діабет таблетованими цукрознижуючими препаратами на суму 1 222,2 тис. грн (6 міс. 2023 – 1 060,1 тис. грн);
- зубопротезуванням 89 осіб пільгової категорії населення на суму 424,45 тис. грн (план на 2024 рік – 1 020,0 тис. грн), з них 16 ветеранам війни на суму 81,9 тис. грн, у т.ч. АТО 4 ос. – 26,9 тис. грн.

Упродовж I півріччя 2024 року для забезпечення лікувально-діагностичного процесу на сучасному рівні придбано медичне обладнання на суму 98,44 млн грн, а саме:

- за рахунок коштів спецфонду – бюджету розвитку на суму 30,08 млн грн для: КНП «Пологовий будинок» придбано систему УЗД; КНП «Чернігівська міська лікарня № 3» – систему рентгенівську та флюороскопічну, систему віртуальної реабілітації, велоергометр, систему функціональної електростимуляції; КНП «Чернігівська міська лікарня № 4» – систему рентгенівську діагностичну; КНП «Міська стоматологічна поліклініка» – портативний дефібрилятор;

- за кошти НСЗУ на суму 1,08 млн грн: універсальну ультразвукову цифрову систему, 2 комплекси реабілітаційні та 7 пристроїв тренувально-реабілітаційних, систему очищення води, 2 системи моніторингу «DiaCard» з реєстраторами, електрохірургічний апарат з інструментарієм, систему біопсичну з ендоскопічним інструментарієм, інкубаційний відеостилет, лабораторне обладнання, пристрій безперебійного живлення;

- за кошти благодійників на суму 67,28 млн грн заклади охорони здоров'я отримали: будівлю модульного блоку та лабораторне обладнання, 2 генератора, автоматичне джерело живлення від сонячних панелей, 3 резервні системи живлення від акумулятора та сонячна батарея, станція робоча для комп'ютерного томографа, автоматичний рефрактокератометр, кольпоскоп з відео системою, 12 концентраторів кисню, лорустановку, ехозіноскоп УЗД пазух носа, аудіометр з аксесуарами, реоенцефалограф, 2 УЗД апарата (стаціонарний і портативний), 5 моніторів артеріального тиску, пристрій для електроенцефалографії, нейроміограф, 2 електрокардіографи, доріжка бігова кардіологічна, 5 реєстраторів холтерівських, відеогістероскоп з ендоскопічним відеоблоком, систему для тромбоектомії при ішемічному інсульті, стіл та електрохірургічне обладнання, 40 медичних ліжок з приліжковими столиками і тумбами, реабілітаційне обладнання (бігова доріжка, блокова рамка, велотренажер, пристрій для рук і ніг, 2 вертикалізатори з підйомниками, 4 електростимулятори, 2 масажних столи), апарат для фізіотерапії, 3 інкубатори для немовлят, портативний стоматологічний рентгенапарат з візіографом, 7 кондиціонерів, 2 медичних процедурних крісла, 3 колісних крісла підвищеної надійності та функціональності, офісні меблі, лабораторне обладнання.

Управлінням капітального будівництва Чернігівської міської ради у I півріччі 2024 року продовжуються роботи:

- КНП «Чернігівська міська лікарня № 2» Чернігівської міської ради – капітальний ремонт системи протипожежного захисту в адміністративному, поліклінічному та лікувальному корпусах;

- КНП «Чернігівська міська лікарня № 3» Чернігівської міської ради – капітальний ремонт занальнореабілітаційного відділення;

Демографічна ситуація

За інформацією, яка міститься в реєстрі територіальної громади міста Чернігова, станом на 01.07.2024 кількість осіб, місце проживання яких зареєстровано у місті Чернігові, становить 274,9 тис. осіб.

Довідково: станом на 01.01.2022 кількість осіб, місце проживання яких зареєстровано у місті Чернігові, становила 276,3 тис. осіб; на 01.01.2023 – 275,97 тис. осіб., на 01.01.2024 – 275,1 тис. осіб.

За I півріччя 2024 року в м. Чернігові народилось 620 дітей, що на 3,7 % більше ніж за аналогічний період минулого року; померло 1 879 осіб, що на 2,6 % більше ніж за аналогічного період минулого року. Природне скорочення населення склало 1 259 осіб.

Динаміка основних показників відтворення населення у м. Чернігові

Роки	Народжених, осіб	Померлих, осіб	Природний приріст (скорочення), осіб
2014	2 684	3 655	-971
2015	2 517	3 467	-950
2016	2 474	3 545	-1 071
2017	2 251	3 501	-1 250
2018	2 147	3 615	-1 468
2019	1 900	3 674	-1 774
2020	1 846	4 066	-2 220
2021	2 162	4 647	-2 485
2022	1 080	4 336	-3 256
2023	1 225	3 692	-2 467
I півріччя 2024	620	1 879	-1 259

Освіта

У 2023/2024 навчальному році освітній процес у закладах загальної середньої освіти м. Чернігова організовано відповідно до заяв батьків, які обрали форму навчання для своїх дітей, та створено очні і дистанційні класи.

У мережі закладів освіти функціонує 31 заклад загальної середньої освіти комунальної форми власності, з них 1 заклад працює дистанційно через відсутність найпростішого укриття.

Протягом квітня-травня 2024 року проведено набір та сформовано 85 перших класів. Набір до десятих профільних класів здійснюють 4 заклади загальної середньої освіти (ЗЗСО № 1, 12, 15, 22), станом на 01.07.2024 вже подано близько 1 300 заяв на зарахування до цих шкіл.

На базі закладів загальної середньої освіти з 3 по 21 червня 2024 року працювали табори з денним перебуванням дітей, всього в таборах відпочило

4 260 дітей, з них дітей пільгових категорій – 3 212. Відповідно до рішення виконавчого комітету Чернігівської міської ради «Про організацію харчування дітей у закладах освіти Чернігова», вартість харчування (сніданок, обід, підвечірок) становила 90 грн на день. Діти, які потребували особливої соціальної уваги та підтримки, і які перебували у таборі, харчувалися безкоштовно. Для організації харчування було виділено з бюджету Чернігівської міської територіальної громади 3 561,5 тис. грн.

У 2024 році у місті функціонують 42 заклади дошкільної освіти, в яких здобувають дошкільну освіту 7 230 дітей, відкрито 68 груп для дітей раннього віку.

З метою усунення пошкоджень та руйнувань, що сталися внаслідок російської збройної агресії, проведено поточні ремонти навчальних закладів:

- поточний ремонт приміщень із заміною дверних блоків на металопластикові ЗЗСО № 25 (82,0 тис. грн) та ЗЗСО № 1 (52,5 тис. грн);
- поточний ремонт з облаштування локальної мережі з доступу до інтернету ЗЗСО № 27 (11,6 тис. грн);
- поточний ремонт системи відеоспостереження ЗЗСО № 34 (36,3 тис. грн);
- поточний ремонт приміщення кабінету (39,2 тис. грн) та ремонт внутрішнього водопроводу (2,7 тис. грн) ЗЗСО № 35;
- поточний ремонт системи вентиляції на харчоблоці ЗЗСО № 9 (183,5 тис. грн);
- поточний ремонт покрівлі ЗЗСО № 7 (199,9 тис. грн) та ЗЗСО № 28 (197,7 тис. грн).

Також в I півріччі 2024 року проведено облаштування укриття та створення освітнього хабу на базі укриття ЗЗСО № 13 (742,2 тис. грн), ЗЗСО № 19 (2 059,9 тис. грн), ЗЗСО № 22 (1 834,1 тис. грн), ЗЗСО № 32 (1 125,4 тис. грн) та ЗЗСО № 34 (1 108,3 тис. грн).

Для відновлення роботи закладів освіти та освітнього процесу, управлінням капітального будівництва Чернігівської міської ради за рахунок коштів бюджету Чернігівської міської територіальної громади виконано капітальний ремонт покрівлі в ЗЗСО № 12 (4 970,7 тис. грн).

У рамках реалізації Програми розвитку сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, попередження дитячої бездоглядності та безпритульності, соціальної підтримки сімей із дітьми у м. Чернігові на 2024-2028 роки виконано:

- відповідно до рішення виконавчого комітету Чернігівської міської ради від 11.06.2024 № 352 «Про надання матеріальної допомоги випускникам закладів загальної середньої освіти з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які мають статус члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України», 14 випускникам закладів загальної середньої освіти м. Чернігова виплачено матеріальну допомогу на загальну суму 28,0 тис. грн;

- відповідно до рішення виконавчого комітету Чернігівської міської ради від 09.04.2024 № 208 «Про надання допомоги за успіхи у навчанні (за результатами I семестру 2023-2024 навчального року) учням з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які мають статус члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України», допомогу за успіхи в навчанні отримали 104 учні на загальну суму 237,3 тис. грн;

Щорічно збільшується кількість закладів, які відкривають класи та групи з інклюзивним навчанням. У 2023/2024 році в 19 закладах загальної середньої освіти функціонували 157 класів з інклюзивною формою навчання та здобували освіту 299 дітей з особливими освітніми потребами. Для учнів з особливими освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних класах, командою психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої освіти розроблені індивідуальні програми розвитку дітей, здійснюється психолого-педагогічний супровід таких учнів.

У 4 закладах загальної середньої освіти облаштовані ресурсні кімнати, де діти навчаються за індивідуальним планом розвитку у супроводі корекційного педагога.

Збережено та розширено мережу груп спеціального та інклюзивного навчання в закладах дошкільної освіти міста. У 2023/2024 навчальному році функціонує 40 закладів комбінованого типу для дітей із порушеннями мовлення, зору, слуху, інтелектуального та психічного розвитку. Сформовано спеціальні групи, у яких виховуються та отримують корекційну допомогу 649 дітей віком від 2 до 6(8) років.

Також у 38 закладах дошкільної освіти працюють 124 групи інклюзивного навчання, в яких виховуються 220 дітей з особливими освітніми потребами. В усіх закладах дошкільної освіти, в яких відкрито інклюзивні групи, введено посаду асистента вихователя з інклюзивного навчання.

Культурний простір та збереження культурної спадщини. Туризм

Незважаючи на продовження дії воєнного стану в країні, мистецькі школи міста продовжують реалізацію освітнього процесу на постійній основі та в очній формі навчання.

Комунальні заклади сфери культури Чернігівської міської ради облаштовані найпростішими укриттями для перебування учнів і педагогічного складу під час повітряних тривог або мають оформлені належним чином узгодження із балансоутримувачами найближчих укриттів щодо безперешкодного доступу у разі потреби. Також, для забезпечення діяльності під час надзвичайних ситуацій, заклади забезпечені джерелами альтернативного електропостачання, які було отримано від міжнародних благодійних організацій.

Протягом січня-червня 2024 року до навчальних програм мистецьких закладів освіти Чернігівської міської ради включено додаткові предмети, зокрема дизайн та режисура звукозапису.

Крім того, у комунальному закладі позашкільної мистецької освіти «Чернігівська міська школа мистецтв імені Любомира Боднарука» Чернігівської міської ради створено клас інклюзивної освіти, в якому займається 13 дітей з інвалідністю. Вони опановують вокал, образотворче мистецтво, ударні інструменти та гру на фортепіано.

В I півріччя 2024 року продовжується робота з відновлення закладів культури, які були пошкоджені внаслідок російської збройної агресії. Зокрема, за сприяння БО «Благодійний фонд «Рокада», проводяться ремонтні роботи окремих приміщень будівлі Комунального клубного закладу «Центр культури та мистецтв» Чернігівської міської ради.

В місті продовжують свою роботу бібліотеки Чернігівської міської комунальної централізованої бібліотечної системи, які в умовах сьогодення працюють у форматі культурно-просвітницьких хабів, спрямованих на сімейне дозвілля. Так, за I півріччя 2024 року відвідали бібліотеки 83 661 осіб, стали читачами бібліотек – 20 227 осіб.

Кожна бібліотека створює для користувачів різнопланові події, найпопулярніші з яких: презентації книг, творчі зустрічі, майстер-класи, інтелектуальні батли, брейн-ринги, родинні та мистецькі вечори, народознавчі та краєзнавчі години. За I півріччя 2024 року проведено 572 масових заходів, які відвідало 9 462 особи.

Триває постійна робота з оновлення книжкового фонду. Так, за I півріччя 2024 року фонди централізованої бібліотечної системи поповнились за рахунок спонсорської допомоги та участі у грантових програмах 3 843 примірниками книг на суму 470,9 тис. грн.

На постійній основі проводиться робота щодо очищення культурного та топонімічного простору міста від російських імперських маркерів, у тому числі переглядаються цілі та заходи Міської цільової програми з охорони та збереження пам'яток культурної спадщини м. Чернігова на 2022-2026 роки на виконання вимог Закону України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії».

В I півріччя 2024 року до бюджету Чернігівської міської територіальної громади надійшло 127,6 тис. грн туристичного збору, сплаченого юридичними та фізичними особами.

Актуальним протягом останніх років є запит серед гостей м. Чернігова на екскурсійні прогулянки «Маршрутами пам'яті». У I півріччі поточного року напрацьований третій маршрут пам'яті (автобусний), аби кожен без обмежень між оглянути місто. Віртуальна карта, друкована карта та маршрути пам'яті двома мовами до даного маршруту ще знаходяться в процесі підготовки.

З метою різностороннього знайомства з Черніговом на базі КУ «Туристичний інформаційний центр» Чернігівської міської ради протягом січня-червня 2024 року було здійснено навчання у шостій школі Амбасадорів Чернігова. Як результат з'явилися шість нових маршрутів Черніговом, два з яких підготували випускниці школи Амбасадорів 6.0 з Луцька та Полтави.

У I півріччі 2024 року було здійснено моніторинг стану навігаційної системи міста, замовлено частковий ремонт і замінено два інформаційних QR-коди (Чернігівський історичний музей імені В. Тарновського та Будинок Лизогуба (полкова канцелярія)).

На регулярній основі здійснюється наповнення електронної інформаційної системи. Також, в звітному періоді здійснено аналіз «Каталогу туристичної інфраструктури Чернігова».

З метою поширення знань про м. Чернігів серед малечі, на базі КУ «Туристичний інформаційний центр» проведена «Творча майстерня казок» (10 занять, 15 учнів, підготовлено та видано п'ять казок від дітей про Чернігів).

В I півріччі 2024 року для шкільної та дошкільної спільноти міста організовано та проведено 12 тематичних квестів, 6 майстер-класів, 8 лекцій, що охопило більше півтисячі дітей міста. Окрема увага також приділяється комунікації з внутрішньо переміщеними особами (екскурсії, квести, активно проведений час на природі, тренінги, а також участь у заснованих у 2024 році просвітницьких проєктах «Різдвяна Капелла» та «Прилетіла Ластівочка»).

Триває робота над створенням наукової та візуальної концепції (ескізного проєкту) музею. Паралельно здійснюється робота над розробкою мультимедійного контенту та сценарію інтерактивних блоків.

Фізична культура і спорт

Протягом I півріччя 2024 року проведено 26 загальноміських спортивних заходів та 15 навчально-тренувальних зборів для підготовки команд та спортсменів міста з видів спорту до змагань вищих рівнів з олімпійських видів спорту; 18 загальноміських спортивних заходів та 6 навчально-тренувальних зборів з неолімпійських видів спорту, в яких взяли участь біля 4 600 чоловік.

З метою пропаганди здорового способу життя та підвищення рівня фізичної активності мешканців міста Чернігівським центром фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» організовано та проведено 20 спортивних заходів, в яких взяло участь біля 500 чоловік.

Дитячо-юнацькими спортивними школами для проведення навчально-тренувальних занять та спортивних змагань придбано спортивне обладнання та інвентар на суму 800,1 тис. грн.

У зв'язку з російською збройною агресією проти України та запровадження на території України воєнного стану оновлення мережі спортивних майданчиків не проводилось. Для занять фізичною культурою та спортом використовується наявна спортивна база загальноосвітніх навчальних закладів, спортивних майданчиків міста, які не пошкоджені військовими діями.